

«SLOVENEK» velja po vseh straneh Jugoslavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . 100—
za pol leta 55—
za četrt leta 30—
za en mesec 10—
Za inozemstvo celoletno K140—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 20—
za inozemstvo 25—

SLOVENEK

==== Inzerati: ====
Enostopna poltirnata (60 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po K 3—
trajni razglas, poslana itd. po K 3-50.
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/8 mm in 10.
Izjaja vsak dan (izvzemši ponedeljek in dan po prazniku, ob 5. uri zjutraj).

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisni se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 326.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaševanje. Avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Politična in gospodarska zbornica.

Ustavne države so po veliki večini sprejele sistem dveh zakonodajnih zbornic. V Avstriji smo imeli poslansko in gosposko zbornico. Najsi je bil tudi pameten in idealen cilj gosposke zbornice, da najboljše politični talenti in elita duševne sile, ki je zbrana v njej, brez strankarske različnosti mirno in trezno presoja postavne sklenjene v ljudski zbornici in jih sprejme, opili ali zavrne, — tega cilja avstrijska gosposka zbornica ni nikdar dosegla. Imela je nalogo, biti regulator postavoja, a v resnici je bila nešteto krat zavora socialnega napredka. Temu se ni čuditi, če pomislimo na način, kako se je gosposka zbornica sestavljala. V nji je sedela cela vrsta virilistov in dednih članov, pri katerih je odločalo golo naključje, ali so imeli dovolj znanja in volje, da vrše svojo nalogo. Drugi del zbornice je imenoval vladar in jasno je, da tu ni odločala toliko sposobnost in resnična duševna sila kot strankarsko-politični položaj in osebnost zveze. Tako smo prišli do zbornice, v kateri je bila večina skrajno konservativnih in ljudskim težnjam nasprotnih ljudi, ki so bili sicer dobri pravniki, izborni akademski finančniki, tudi gibčni diplomatje, a po svojem mišljenju odrezani od ljudskih množic. Njih neizprosni veto je uničil ali zvoženil vrsto prevažnih zakonov, ki jih je poslanska zbornica sklenila.

Gosposka zbornica, kot smo jo imeli v Avstriji, pripada preteklosti in ne bilo bi primerno, obupati v naši državi tega mrliča k življenju. V drugih državah, v Franciji, Ameriki, Švici, imajo tudi dve zbornici. V Franciji voli poslansko zbornico vse ljudstvo po volilnih okrajih, senat pa volijo upravne enote, zastopi departementov, okrožij in delegati občin. Ljudstvo Združenih držav voli poslansko zbornico, v senat pa pošilja vsaka izmed 48 držav po dva svoja zastopnika. Federativna Švica voli senat tudi po upravnih enotah, vsak kanton pošlje po dva zastopnika vanj. To so starejše ustavne določbe demokratičnih držav, ki imajo gotovo več pomena, kot ga je imela dunajska gosposka zbornica.

Vendar je jasno, da ne bomo smeli slepo plagirati teh tujih vzorcev; uveljaviti moramo demokratično načelo v ustavi na način, ki bo najbolje odgovarjal političnim, kulturnim in socialnim potrebam vseh plasti ljudstva. Odveč je, dokazovati, da je najsilnejše gibalno svetovno družbe v naših zemljah družabni boj in da mora biti osnovna tendenca res ljudske stranke, da organizira te različne slojne tendence v enoto in da vsakemu stanu v dr-

žavi možnost, da sam odloča o svojih stvarih. Zadeve, ki se tičejo vseh državljanov — torej splošnopolitične — naj rešuje narodno-politična zbornica; njena naloga je, sklepati o splošnih okvirnih zakonih. O zadevah pretežno gospodarskega značaja naj pa odločajo zastopniki posameznih slojev v gosposki zbornici. Vsa gosposkarsko-stanovska vprašanja se izločijo iz narodno-politične zbornice in pridejo pred gosposkarsko. S tem se odstranijo ovire, ki jih stavlja izključno gosposkarskim vprašanjem vroči strankarski boj v parlamentu, kjer mnogokrat o najtehtnejših življenjskih vprašanjih odloča slučajna grupacija strank, mesto živih potreb posameznih slojev. Potrebno je pa, da bi bili obe zbornici v neprestanemu stiku in vse postavbe bi morale prejeti sankcijo obeh zbornic.

Misel, da dobi posamezen stan vpliv na državne odločbe, ki se tičejo njegovih interesov, ni nova. Tako naravna je, da se je že od stoletij uveljavljala v najrazličnejših oblikah. Na drugi strani je država sama uvidela, da se mora ozirati na gosposkarske razmere v državi in moderni razvoj sili državo, da pripuščja posameznim slojem vedno večji vpliv v zadevah, ki jih država urejuje v delokrogu dotičnega stanu. Zato je pa potreba stanovske organizacije, ki bo zasidrana v ustavi, potreba je foruma, kjer bo vsak sloj mogel odločati o zakonih, ki se ga tičejo. Iz te potrebe so vzrastla moderna interesna zastopstva obrti in industrije, ki jih poznamo pod imenom trgovsko-obrtnih zbornic. Njih naloga je štiti tuje interese trgovcev in obrtnikov, podpirati oblasti s predlogi, poročili in strokovnimi izjavami; pospeševati obrt in trgovino. Tekom stoletij se je razvilo posebno trgovsko pravo, v gotovih slučajih celo posebno sodno postopanje in v tej smeri je imel ta stan izjemno stališče v državi. Direktnega vpliva na zakonodajo seveda trgovsko-obrtna zbornica niso imele.

Socialna skladovitost se je v vojni prelomila, iz dna se dvigajo kmetske in delavske množice in streme po večji politični moči, da si olajšajo svoje gosposkarsko stanje. Če si je trgovski stan, ki gotovo ni najvažnejši v državi, znal pridobiti razmeroma veliko samoodločbo v lastnih stanovskih zadevah, more delavstvo in kmetski stan s tem večjo pravico zahtevati, da v gosposkarski zbornici odloča o velikih gosposkarskih vprašanjih za celo državo, medtem ko naj pokrajinske kmetske, delavske in obrtniške zbornice rešujejo zadeve, ki so pokrajinskega značaja.

Morda bo dejal kdo, da je to godba bodočnosti. Res pa je, da je živa potreba, da se gosposkarska vprašanja ločijo od političnih in da posamezni sloji dobijo v lastnih zadevah odločilen vpliv. V.

Tri leta teorije in prakse.

Pred dnevi so pretekla tri leta, odkar je padel carizem in je izbruhnila ona prva, mirna revolucija celega ruskega naroda. Bil je to vesel dan za vse, ki so se v dno duše sramovali, da dopusti ruski narod, da se zajeda v njegovo telo tisoči uniformiranih in civilnih izkoriščevalcev. 12. marec 1917 je bil pa tudi dan, ko se je ruski družabni red začel rušiti. Stare železne sponke, ki so oklepale Rusijo in jo držale skupaj, so počile. Razstrelilna snov, ki so jo v jedru Rusije kopičili vsi nezadovoljni od oktobristov iz tridesetih let 19. stoletja pa do boljševikov, se je užgala, in devet mesecev po prvi revoluciji, ki je prinesla osvobodjenje od samodržstva je prišla boljševiška revolucija, ki naj bi osvobodila ljudstvo od kapitalizma.

Tekom teh treh let se je boljševizem v bistvu izpremenil. Krilatice, ki so razvlele delavstvo in del kmetskega ljudstva, je bilo težko izpremeniti v dejanja. Prvo, kar se je pokazalo, je bilo to, da je danes cel svet gosposkarska enota: Tista dežela, ki se izloči iz te celote, se sama obsodi v gosposkarsko propast. Ruska industrija je začela sunkoma propadati. Boljševiki so prezrli v svojem doktrinarstvu tudi dejstvo, da zahteva vsak velik preobrat v gosposkarskem redu, da so množice duševne pripravljene in vzgojne za to. Boljševiki so izročili tvornice v roke delavstva, predno so dvignili delavce na tako stopnjo, da bi mogli sami voditi obrate. Z dekreti sovjetske vlade ni mogoče preosnovati mišljenja milijonov. Sli so potem za korak nazaj in poklicali inteligenco k sodelovanju. Ko so videli, da morajo na ruševinah graditi novo gospodarstvo, so zavrgli mameče geslo o šesturnem delavniku in so se vrnili k stari resnici: Samo v zvišani produkciji je rešitev! In vpeljali so dvanajsturni delavnik, strogo disciplino v tvornice; a kljub temu se praznijo mesta in je Petrograd skoraj izumrl. Drugače je na deželi. »Ekonomičeskaja žizn«, gosposkarsko glasilo sovjetske vlade je prinesla pred tedni zanimivo poročilo o gosposkarskih razmerah v Rusiji. »Vsled stalnega izseljevanja delavskega življa na kmete je začelo zdravo gibanje, da si ustvarijo delavci lastna mala gospodarstva pri tvornicah. Posledica tega pokreta je bil dekret od 15. decembra 1919, ki je tvornicam in podobnim delavskim združenjem dal pravico, da organizirajo lastna gospodarstva na deželi. Navdušenje delavcev za to stvar je bilo velikansko. Toda v bistvu nacionalizacija zemlje ni

postala dejstvo, četudi je že dve leti, odkar je izšel dekret o nacionalizaciji zemlje. Odnosaj kmetov do zemlje je ostal psihološko in gosposkarsko majomeščanski. Kmet smatra danes kot preprijemljeno zemljo za svojo zasebno last, ker danes kot prej ne prejema država, ampak on sam tako absolutno kakor tudi diferencirano zemljiško rento, ker vodi neprestan boj z revizijskimi oddelki prehranjevalnega komisarijata. Če se je sploh kaj izpremenilo, se je izpremenilo v toliko, da renta, ki je prej padala v široke žepe veleposestnikov, danes pada v majhne žepe kmetov.

S popolno socializacijo produktivnih sredstev v industriji so torej boljševiki v teoriji prodrli. Praksa jih je pa naučila, in vsej zemlji, če vzporedno z njo pada da je socializacija smrtonosna delavstvu produkcija. Zato so naložili delavstvu breme, kot ga kapitalistična družba drugod ne pozna več — 12 ur dela. Na deželi pa niti s teorijo niso prodrli, kaj šele s prakso. Dosegli so, da so se stotisoči malih kmetov osamosvojili, se oklenili pridobljene zemlje, smatrajoč jo za zasebno last. Z agrarno reformo si je čisti komunizen ustvaril nebroj novih načelnih nasprotnikov in papirnata doktrina je obnelele pred resničnim ruskim kmetom, ki brani svoj kos zemlje.

Tri leta so pretekla. Komunizem je ostal pri dekretih in dekreti so ostali mrtev papir. Kar je pa zdravega v komunizmu, to obvelja in nam pove globoko resnico: Pred socializacijo, pred uro, ko pride del produkcijskih sredstev v roke delavnega ljudstva, se ne strašimo! Samo glejmo, da dvignemo ljudstvo na tiste mravno in kulturno stopnjo, da bo znač pošteno in ekonomično voditi lastne in narodno gospodarstvo.

Postopna socializacija je mogoča in za delavstvo potrebna, in naj bo to že pozadružje, komunizacija ali podržavljenje — če izpolni dva pogoja: Da se dvigne s tem produkcija in da je mogoče preprečiti, da kapital ne odteče v inozemstvo.

Napnimo vse sile, da se radikalno izvede agrarna reforma! Vse lepe, utopične krilatice bodo potem brez vpliva na osamosvojene gospodarje; ki bodo bolj ljubili svojo zemljo, kot pisane doktrine. Močna politična in v zadnji gorsko vas segajoča združena organizacija nam bosta najboljši porok, da smo mi, stranka resničnega dela za ljudstvo, na poti, da bomo kmetskem in delavskemu ljudstvu priborili tudi te pravice!

LISTEK.

Ljudski oder.

(Spomenica nekaterim in vsem.)

Ne vem, komu pišem te besede. Če jih pišem tem, ki me itak razumejo in me bodo brali, je zastoj moje delo; če jih pišem tem, ki me ne razumejo in jih ne bodo brali, je moje delo tembolj žalostno. Bodi karkoli, beseda je zato tu, da jo izrečemo in da jo razloži vsak po svoje, to za pisarjevega nima pomena.

V teh dneh razmišljam, čemu je Ljudski oder tu? Jaz sam sem si bil že stokrat na jasnem in so že stokrat izpodbili moje mnenje, ki se je zopet dvignilo vedno znova od istega rezultata. Mislim, da so mi kumovali ljudje, ki so razumevali, čemu se je ta otrok rodil? In če bi tega tudi ne bili določno razumevali, so instinktivno čutili njegov pomen in njegovo potrebo in so ga ustanovili.

One ljudske množice, ki so posečale narodno gledališče, so bile vzgojene s Krpanovo kobilo in sorodnim blagom nizke vrste; ne en posameznik, cel rod je bil prepojen s to hrano; trdega dela enega desetletja in več bo treba, da bo to izruvano in bo ljudstvo samo od sebe zahtevalo oljše umetniške hrane tudi v delih samih in ne samo v igranju. Danes je pitano po

sili. To težko delo nosi na plečih naše gledališče.

Ljudje, ki povprečno in po večini posečajo posebno nedeljske predstave Ljudskega odra so bili vzgojeni še vse drugače. Kako so bili vzgojeni; ne morem ponavljati, ker bi zamere ne bilo konca. Če so te igre služile pobožnosti in etičnemu dviganju, ne vem, ker so bile dolgočasne in brez najmanjšega sledu umetnosti.

Učea beseda je lepa s priznice, če jo slišiš z odra se ti gabi, če ni oblečena v umetniško obliko, ki šele ti prodre v srce. In kdor si je postavil za nalogo, vzgojiti to ljudstvo, si je začrtal več kot je v človeških močeh mogoče. Teh ljudi ni mogoče s silo pitati, ker se ne pustijo varati v svojem okusu; dajati jim moraš zličko za zličko, varati jih kot otroke, izbijati jim predsodke, uvajati jih v najjednostavnije, kar nam more nuditi vsaka igra. Pri tem se moraš posluževati sredstev, ki bi jih pri narodnem gledališču kot umetniški instituciji obsojal, da se priklopijo preko burk in onih narodnih iger, ki slikajo naše razbijaštvo do resnične, plemenite drame, ki človeka dviga s svojo elementarno umetniško silo samo.

To je pot Ljudskega odra, tako razumevam delo jaz. Dvigniti ljudi do življenja in razumevanja višje umetnosti; pri tem segati tu pa tam po onih sredstvih, ki so ljudstvu najbližja in jih ne odbijajo od gledališča, ampak jih vodijo za roko po

skrivnih labirintih v ono čudežno kamrico, kjer sta doma lepota in dobrota v eni osebi. Zato smo videli poleg »Dednega logarja«, »Pred smrtjo«, »Mraka« in drugih tudi »Ben Hurja«, »Pri belem konjčku« in druge in ravno iz istega razloga smo videli poleg »Ben Hurja« in »Pri belem konjčku« tudi »Mrak« in druga boljša dela. To ne velja samo za Ljubljano. Ljudski oder narekuje nehoti repertoar tudi za »ogromen del predstav na deželi in tako vodi najgloblje duševno življenje naših ljudi, ker jim narekuje z odra dušo in obraz. Ta namen naj ima Zveza ljudskih odrov, ki ne bo zveza uniform in po shodu pridobljenih ljudi, ampak tiha zveza naših najinteligentnejših delavcev po naših izobraževalnih društvih. To so zidarji naše čiste kulture in na te delavce danes apeliram, da me podpirajo!

S tem je danes smer Ljudskega odra in Zveze, brez tega ga ne potrebujemo. Šele v drugi vrsti naj bo Zveza tu zato, da oskrbi za arhiv primernih iger, da izdaja igre in knjižice za igralce in režiserje in po potrebi pomaga glede težje nabavljivih garderobnih predmetov.

Ni pa v drugi vrsti, da prireja režiserne in dramatične tečaje in dramatične šole in da polaga važnost na to, da so igre dobro igrane. Posebno: da so dobre igre dobro igrane. Tudi način igranja posname dežela. Delo z diletantji je težko, če ni tu strokovnjaka; in če se prikaže tak stro-

kovnjak kot prijazen gost, mu moremo biti samo hvaležni, da nam je podal nekaj svoje sile in svoje zmognosti, da čuti z nami kot igralec in kot borilec za eni in isti cilj, poplemenitenje ljudstva potom gledališke umetnosti. To ni delo za kruh ali za časti, to je delo za etično in kulturno povzdigo našega ljudstva.

Kdor pa razumeva naše delo v tem, da naj si napravimo denarja v društveno blagajno, ne kaže resnosti. Kvalitativno najslabše predstave, so najboljše razprodane; pri dobri in dobro igrani dramati smo imeli deficit, a jo bomo dali zopet na repertoar, ker se nismo videli v dvorani onih ljudi, ki smo jim drugače zelo na srcu; naše volje še niso uklonili. Niti kopičenje igralcev z nadarjenostjo komaj porabnih štatistov ni naš namen. Po načelu: Kar je zdravega, to obvelja! vporabimo samo najboljše moči, ki jih imamo na razpolago. Pač pa je naša dolžnost, da seznamimo vsakogar, ki pride k nam z glavnimi pojmi in sredstvi igranja. Poglavlje o štafaži in intrigantstvu mi sili v pero, za danes ga ne napišem, ker ne spada na to mesto.

Nisem povedal vsega in kratko sem povedal. Kdor ni razumel do pičice, je vsaj spoznal, da je nekaj gnilega v državi »Danski« in če se tudi dvigne celo gledališče in protestira, kot se je to zgodilo nedavno pri predstavi Hamleta, bo to samo znamenje, da imam prav. Morda je krivda na meni, ker nisem nikoli govoril

Iz Prekmurja.

Dne 17. t. m. je bilo tretje zborovanje narodnega sosveta civilnega komisarijata za Prekmurje v Murski Soboti. Udje tega sosveta so vsi vplivnejši možje celega Prekmurja: duhovniki, katoliški in evangelijski, učitelji-Prekmurci ter kmetje. Prišli so skoro vsi ljudje, pridružili so se pa tudi drugi možje iz Prekmurja, ki so bili pravzaprav samo poslušalci, pa so smeli tudi govoriti in glasovati. Tako je šel ta »parlament« okoli 130 poslancev, torej toliko kot belgrajski »aktivni« parlament. Sklepi tega sosveta so tedaj jako važni.

Deželno vladno je zastopal g. poverjenik dr. K. Verstovšek, ki je vodil zborovanje ter dajal razna pojasnila. Najprej je poročal civilni komisar dr. Berbuč o civilni upravi v Prekmurju, o županah, o vodstvu matrik, o zakonu. Gerente ljudstvo rado spreminja. Zastopniki Bogojine so si želeli novega gerenta, ki bi bil postavljen na splošno željo ljudstva. Notarijuši ogrske vlade, ki so vodili matrike in so se pri njih tudi morali sklepati zakoni, so odpravljani. Zato se sedaj sklepajo zakoni v cerkvah vseh treh veroizpovedanj, matrike vodijo iste cerkve. Glede mosta preko Mure se je soglasno sklenilo, da ta naj bo v Veržaju, ker je Mura do tje regulirana in je Veržaj, oziroma Dokležovje na prekmurski strani približno v sredini Prekmurja. Upati je, da se bo vlada zdaj ozirala na ta soglasen sklep glede mosta, ki je predvsem važen za Prekmurje. Glede železnice je poročal g. Puš, gerent Murske Sobotne. V tem oziru so se samo načrti za zvezo z Ljutomerom in z Doljno Lendavo iz Murske Sobotne. Aproxivacija funkcijonira, a vsega je še premalo. Ljudstvo želi, da sme sejati tobak doma za lastno rabo, kakor so imeli to pravico v Ogrski. Obleke ni, usnja ni, moke primanjkuje. Za invalide in penzioniste se skrbi. Veliko je brezposelnih, ker nimajo dela v Jugoslaviji, dočim so prej hodili na Ogrsko kositi, žet, drva sekati. Treba jim poskrbeti dela v Bački, Banatu, Slavoniji in drugod. Hmeljarji v Savinjski dolini dobijo odtod delavcev, kolikor jih le hočejo.

O šolstvu je poročal g. nadzornik Jurko. Vseh šol je 93, izmed teh je 41 katoliških in 14 evangelijskih verskih šol, pri katerih imajo vodstvo verski šolski stolci (sveti). Vlada ne spreminja ničesar pri značaju prekmurskih šol. Sprejela je vse domačine-učitelje, ki so hoteli vstopiti v službo. Veliko mažaronov učiteljev in uradnikov ni maralo za službe, zato so zapustili Prekmurje na poziv vlade. Ogrska vlada je vjela na demarkacijski mejni župnika Jožefa Klekla, bratranca urednika »Novine« ter ga ima zaprtega v Sombotelju. Vlada se poziva, da stori korake pri ogrski vladi. Razen osem šol imajo že vse prekmurske šole vsaj po enega ali dva učitelja. Manjka pa še 53 učnih moči, ker se nekateri učitelji obotavljajo iti v Prekmurje. Šolske počitnice bodo od 1. junija do 1. septembra.

Denarno vprašanje je zelo težavno, ker imajo ljudje nežigosan ali nekolekovan ali napačen denar brez osebne krivde. Ljudstvo zahteva, da se zamenja ves denar. Pri nakupovanju se so oglašili stari trgovci, ki so nezadovoljni, da so dobili v roke nakup nekateri bogataši, n. pr. gosp. Benko v Murski Soboti. Zastopniki ljudstva želijo, da se dovoli Prekmurcem direktni izvoz in uvoz, ker vlada premalo skrbi za uvoz. Končno je sosvet vsestransko obdelal vprašanje prekmurske avtonomije. Vsi govorniki so odločno odklonili, da bi bilo Prekmurje kak »corpus separa-

tum« z lastnim statutom za uradnike, podrejeno direktno pod Beligrad. Prekmurci hočejo biti le del Slovenije, želijo pa v Mursko Sobotno več političnih konceptnih uradnikov, ker sta dva (dr. Berbuč in dr. Čuš) premalo za tako veliko še neurejeno glavarstvo. Ljudstvo želi, da bi imel politični uradnik uradne dneve v Cankovi in v Križevcih, ker je ljudem predaleč hoditi v Mursko Sobotno. Od dveh uradnikov pa ne more nobeden ven iz Murske Sobotne.

Govorilo se je tudi o kmetijskem šolstvu, o agrarni reformi, o škodah, povzročenih po vojaštvu.

Po peturnem zborovanju se je sklenilo, da se sosvet skliče vsakih šest tednov. Poslala se je tudi pozdravna brzojavka vladi v Beligrad. Vladni zastopnik je pri sklepu obljubil, da bo vse želje in zahteve predložil vladi, s čimer se je končalo zborovanje z občno zadovoljnostjo vseh navzočih.

Italija in sosednje države.

LDU Rim, 22. marca. (Dun. KU — Agenzia Stefani.) V zbornici je ministrski predsednik Nitti podal vladno izjavo, v kateri je opozarjal zlasti na gospodarsko krizo Evrope. Ministrski predsednik je med drugim izjavil: Evropa more zopet pridobiti gospodarsko ravnotežje z izkoristitvijo sirovin Rusije in z uprabo delavskih moči Nemčije. Duh revolucije, nasilja in nerada v gospodarskem življenju Evrope more prenehati le tedaj, ako se Evropa obnovi v duhu mira. Pred zvezo narodov, ki jo želimo, je zveza evropskih narodov, ki morajo s skupnim naporom zopet najti pogoje človeške eksistence. Zmagovalci in premaganci so združeni z istimi interesi in z isto usodo. Italija hoče biti važen činitelj napredka in življenja. Hočemo nastopiti v popolnem sporazumu z Anglijo in Francijo. Na rešimo izčrpano vprašanje v duhu pravičnosti. Fo določiti mej bomo s trgovskimi pogodbami in iskrenimi kulturnimi odnošaji ustvarili tesne zveze z Jugoslovenci.

LDU Rim, 23. marca. (Dun. KU) Italijanski ministrski predsednik Nitti je v svojem včerajšnjem govoru v poslanski zbornici še omenil: »V interesu zmagovalcev je, da se premagani narodi zopet okrepe. Premagani narodi morajo nositi neposredne posledice vojne, ki pa si jih lahko omilijo z napredkom. Italija hoče biti orodje miru. Želi si srečnih odnošajev z vsemi narodi, zlasti s sosednjimi, in ne mara ogrožati miru. Nobena pogodba ne veže Italiji rok v izvrševanju njene volje.«

Nemčija.

LDU Berlin, 23. marca. (Dun. KU — Wolff.) Državni predsednik je odredil, da se preka sodišča takoj ukinejo.

LDU Essen, 22. marca. (Dun. KU) Izvršilni odbor poroča, da je vse industrijsko ozemlje v rokah revolucionarnih delavcev. Rdeča armada, ki šteje najmanj 50.000 do 60.000 mož, prodira zmagovito proti reki Vezli, kjer so se vkopale zadnje čete državne brambe.

LDU Essen, 23. marca. (Dun. KU) List »Ruhr-Echo« poroča: Levo krilo fronte rdeče armade se razteza od Dinslakena preko Holtena do Dorstena. Na tej fronti se bijejo sedaj hudi boji.

LDU Berlin, 23. marca. (Dun. KU) Razen par brezpomembnih strelav je bilo nocjo v Berlinu mirno. Nekateri nove kategorije delavcev in nameščencev so šle na delo. Časopisi dosedaj niso izšli.

LDU Essen, 23. marca. (Dun. KU — Wolff.) Rdeča armada je zavzela Walsum in Dorsten in zajela 900 ujetnikov. Čete prodirajo dalje.

LDU Schleswig, 23. marca. (Dun. KU) S pristojnega mesta se poroča, da je detachment Klases, brigade Loewenfeld ustavila narodna bramba na pohodu iz Kiela v Eckerfoerde. Akcijski odbor v Schleswigu in detachment sta se začela pogajati, da se prepreči nadaljnje krvolitje, nakar se je med njima sklenilo premirje in določila demarkacijska črta.

LDU London, 23. marca. (Dun. KU — Brezlično.) Angleška poročila iz zasedenega ozemlja javljajo, da so mesta Essen, Duisdorf in Elberfeld v rokah špartakistov. V Essenu je anarhija. Potrebne bi bile močne čete, da se vzpostavi red. Zavezniške vlade se trajno posvetujejo, kaj je treba ukreniti, da se vzpostavi zakonitost.

LDU Koburg, 23. marca. (Dun. KU) O bojih v Gothi, ki je popolnoma odrezana od sveta, poroča poveljništvo tukajšnje države brambe, da so imele čete državne brambe v Gothi dosedaj 10 mrtvih, 34 ranjenih in 9 pogrešanih, izgube pri delavcih pa da znašajo nad 1000 mož.

Politične novice.

+ Ženski shod na Homcu se je vršil sv. Jožeta dan popoldne. Prostorna dvorana je bila polna. Gospodična Cilka Krekova je poslušalka v pesniškem govoru bodrila k ženski organizaciji. Ustanovila se je ženska zveza. Sklenila se je tudi sledeča resolucija: Na ženskem shodu na Homcu dne 19. marca 1920 zbrano žensko odločno zahteva, da se mu da volilna pravica za občinske in državnozbornske volitve brez razlike stanu in izobrazbe.

+ Odgovor g. predsednika dr. J. Brejca na odprto pismo g. ing. V. Remeca. Kakor znano je pričelo vse liberalno časopisje umazano gonjo zoper poslanje »Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo«, njenega bivšega načelnika ing. V. Remeca ter vodjo ing. F. Rueha. Povod zato je našlo v nekem »začasnem« poročilu »enketne komisije«, ki jo je sestavil dr. Žerjav. Priobčili smo že v 57. št. »Slovenca« članek, v katerem je bilo temeljito razkrinkano delovanje in dotično »začasno« poročilo »enketne komisije«, ki se ji je tako mudilo z njeno sodbo, da ni utegnila zaslišati prizadetih oseb. Preds. dr. J. Brejca odgovarja ing. V. Remecu v pismu z dne 20. t. m. sledeče: »Večecenjeni gospod inženir! Z ozirom na Vaše »odprto pismo« v »Slovencu« z dne 7. marca t. l. Vam sporočam, da sem sestavil enketno komisijo obstoječo iz starih in ravno toliko na novo imenovanih članov, ki ima nalogo vestno in objektivno preiskati delovanje gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo. Ker vem, da s svojim »odprtim pismom« niste želeli drugega, kot da se delovanje gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo objektivno preišče. upam, da sem Vaši želji, izraženi v »Odprtem pismu« ustregel. Sprejmite izraz moje odličnega spoštovanja Vam udani dr. J. Brejca. Tako bo dobila javnost kakor tudi g. ing. V. Remec in g. F. Rueh zadoščeno, da bo delovanje gospodarske komisije objektivno preiskano. Za nas pa je že danes jasno, komu v prid da bo izpadla preiskava. O končnem izidu pa bomo seveda še poročali.

+ Samostojni liberalci in agitacija za »Domovino«. Znano je, da agitirajo trgovci, ki so bili prej zagrizeni liberalci, danes pa zagrizeni pristaši Samostojne kmetijske stranke, z moko in drugimi živili za to

stranko in za »Kmetijski list«. V mišljenju teh trgovcev se je pa vendar nekaj spremenilo in danes agitirajo že nekateri za »Kmetijski list« in »Domovino«. Dokazi so na razpolago. Vez med tema listoma je nekoliko bolj kot sumljiva. Večkrat opažamo, da imata oba lista dobesedno enaka poročila, samo, da je en list bolj zagrizen od drugega. Izgleda, da so se začeli Samostojni liberalci popolnoma razkrinkavati, ker jim je postalo že samim njihovo slepomi, šenje preneumno. Popolnoma bodo pa padle krinke ob volitvah.

+ Slovenski novci Italijanom. Italijani so odrešili naše Primorje. Odrešili so jih od kulturnih in prosvetnih institucij, od svobode, od gospodarske organizacije, odrešili bi jih hoteli vsega, kar je slovensko in hrvatsko. Sedaj bi jih hoteli še rešiti najtežjega bremena na tej zemlji, denarja. Italija rabi denarja in Slovenci naj ga ji dajo. Aako so Italijani razpisali državno posojilo in v slovenske vasi so se vsuli vladni organi, ki agitirajo pri ljudstvu, naj podpiše! In čudno! Pri tej propagandi, na plakatih in manifestih govore v najlepši slovensščini, ki bi je bil vsak jurist vesel. Takrat ti pišejo v onem jeziku, ki ga včeraj sploh priznavali niso. Denarja so lačni in zato so se sklonili za hip za tilnik, kot je našla avstrijska vlada najlepši slovenski slog, ko je pozivala ljudstvo na vojno posojilo. V levi korobač, v desni pa sladkor, tako hoče Italija vzgajati naše ljudstvo oz. Jadranu.

+ Republikansko gibanje v angleških kolonijah. Pretekli teden so se vršile volitve v južnoafriški parlament, pri katerih nasiopa delavska stranka kot republikanska skupina vsaj v toliko, da je odklonila stališče, da je republikansko gibanje nevarno za mir južne Afrike, četudi nima velikega upanja na brzi uspeh. Tudi v Avstraliji obstoja močno republikansko gibanje. Delavska stranka je preklicala državnozbornsko kandidacijo svojega voditelja Minshana, ker je izdal v javnosti, da so bile priprave v teku, da se proglasi Avstralija za republiko v slučaju, da se doseže uspeh pri drugem referendu. Tudi Anglija ima dovolj skrbi s svojo deco po svetu.

Dnevne novice.

— »Slovenec« velja počenši s 1. aprilom mesečno 15 kron za Jugoslavijo, 20 kron za vse inozemstvo. — Posamezne številke se bodo počenši s tem dnem prodajale po 1 krono.

— Predsednik deželne vlade dr. Janko Brejca je odpotoval v ponedeljek zvečer v službenih zadevah v Beligrad in ga nadomestuje za časa odsotnosti poverjenik za notranje zadeve Bogumil Remec. Vsled tega odpade v četrtek sprejemanje pri g. predsedniku.

— dr. Schitnik, kranjski okr. glavar. Včeraj popoldne so spremili množičevilni zastopniki uradov in korporacij ter duhovščine, pa tudi mnogi privatniki iz kranjskega okraja umrlega okr. glavarja dr. Schitnika k Sv. Križu. Pokojni je užival ugled delavnega in zelo sposobnega uradnika. Zvest do preobrata bivši Avstriji, je tudi Jugoslaviji zvesto, uspešno vršil dandanes tako težko politično službo. Težki napadi na njegovo osebo v časopisju, deloma pretirani, deloma vsled nepoučenosti krivični, so škodili tudi njegovemu zdravju. Država izgubi v njem izredno sposobnega delavca v upravi, družina (13 izvečine še neorastli otrok) pa skrbnega očeta. Bog mu bodi blažnik!

— »Slovenska dijaška zadruga v Pragi« je predložila »Pokrajinski vladi za Slovenijo« sledečo prošnjo: »Slovenska dija-

odkrita, tedaj naj bo s tem ta krivda odpravljena. Eno pa je: več razumevanja in spoštovanja do prečutih noči in trošenja moči naših delavcev bi bilo vendarle treba, če smo res inteligentna.

France Bevk.

Spomini starega dekleta.

Francoski spisal René Bazin. Prevel F. P. Hrast. (Dalie.)

»Na svidenje, gospodična, veseli me, da sem Vas srečala.«
Neki kavalir je prijezdil iz starega v mladi gozd, me zagledal, zdirjal proti meni, ustavil svojega konja tri korake pred menoj in on in žival sta me gledala z istim mladostnim obrazom, zadovoljnim z življenjem.

»Zasledujete lov, lepa soseda?«

»Na nogah, kaj ne?«

»Hočete avto? Imam dva pri sebi.«

»Hvala!«

»Torej Vas vabim za pojuteršnjem večer na večerjo. Igrali bomo neko veseligrigro, Marcelle bo vsa srečna!... Nočete? Nikolaj Vas ni mogoče dobiti! Vi niste za nič!«

»Nasprotno, za mnogo stvari sem, toda ravno za one, za katere niste Vi.«
Nasmehnil se je in oddiral.

V daljavi se je čul lovski rog. In okraja sem poslušala rada. Toda ne dolgo. Druga fančara me je vznemirila, kot da bi pela v samih disakordih. Najraje bi bila stekla h gospodarju in mu rekla:

»Bolj na tiho, prosim Vas, bolj na tiho, tu so bolniki!«

11. Beračica.

V nekem kotu Francije, ki ga ljubim, je bila vdova, ki se je imenovala Viktorina Loux in ki je bila znana daleč naokoli po svoji trdnosti in dobrotljivosti. Pred osemnajstimi meseci je bila izgubila svojega moža in vladala je sama, tako da se niti ljudje niti živina ni mogla pritoževati, svojo družino peterih otrok, svoje moško in žensko družinčce, svoje črede volov, krav, ovac, svojih konj in perutnine, ki ni nehala pevati preje kot ponoči. »Ničesar ne manjka pri Louxovih«, so govorili sosede, ki so jo občudovali ali ji bili nevoščljivi. In govorili so resnico.

Tedaj, glejte, kaj se ji je prepetilo.

Bilo je koncem poletja, v času, ko se najde še zelene trave po robovih požetih polj. Dvorišče je bilo polno slame in sena; vonj zrelega žita je uhajal skozi okna kašč; kokoši so tekale po strnišču; hlapci so čakali, da začno z delom, na prvi septembarski dež in na povelje gospodarice. Ta je stala na dvorišču, ki ga je obdajalo od treh strani poslopje z dolgimi strehami in videč, da prihajajo ovce, ki so se prerivale

pri vratih ovčjega hleva, je pomignila ženski, ki jih je gonila. Bilo je o mraku. Mati Loux se je bila naslonila nasproti hleva na zid hiše. Njen obraz je bil temnejši kot navadno, njen drobni obraz, ki je bil zavrt od čela do konca lic v belo pleteno čepico. Bila je sloka in ravna. Potegnila je bila napol svoje noge iz lesenih čevljev in naslonila pete na rob, kar jo je naredilo na videz še večjo. Ženska, ki se ji je bližala, vsa sključena, s težkim korakom, je pripadala tisti kategoriji bitij, ki so napol oropani razuma, med »nedolžne«, kojih roman, ki je skoro vedno teman, pretrese vsakoga, ki je prodril vanj ali ga uganil. Njene poteze so bile nečedne; lepa ni bila; bila je še mlada. Ko je prišla do gospodinje, je dvignila oči, kojih pogledi so begali neredno in plašno.

»Beračica« — to je bil primek in morda edino ime te najemnice — »poklicala sem te, da ti povem nekaj, kar mi je zelo težko povedati.«

Ona ni odgovorila. Ni se ganila in z iztegnjenim vratom je stala kot v strahu pred besedami, ki jih bo zdajpazdaj zaslišala.

»Vidiš, dolgo je že, kar sem te vzela k nam, ubožica moja,« je nadaljevala Viktorina Loux...

»Petnajst let,« je zamrmrala ovčja pastirica.

»Kolikor je star tvoj prvi sin, da dobro se spominjaš; star je bil komaj en me-

sec, ko si ga nam prinesla. Veš, da sem ravnala lepo z vama obema, in z drugim tudi in da sem te branila.«

»Da.«

»Ce bi bila na posestvu sama, bi te še obdržala. Toda moji otroci so porastli. Moj najstarejši je malo mlajši kot tvoj in že poizkuša držati za plug, kakor tvoj sin Peter, in prisluskovati, kadar prodajam živino ali žito trgovcem, ki prihajajo. Vzgojeni so bili skupaj in skoro bo hotel moj fant zapovedovati tvojemu. Kmalu se ne bosta razumela več; moramo se ločiti, ubožica moja.«

Beračica se je stresla in v njenih očeh, namerjenih vedno na gospodinjo, se je pojavila neka bojazen, neki spomin, neki očiitek, neka prošnja in izginila. Ustnice niso izrazile ničesar. Pobesile so se samo in reklo:

»Vi ste gospodarica.«

»Saj te ne mečem na cesto,« je povzela Viktorina Loux; »jutri oblečeš svojo najboljšo obleko in pojdeš s Petrom k mojemu sorodniku na langognški pristavi; prosila sem ga, da naj vam da dela. In storil bo to, zaradi mene. V štirih dneh nas boste zapustili.«

»Vi ste gospodarica,« je ponovila, še tišje, ubožica.

Ženski sta se ločili. In v tem hipu je prišla čez dvorišče tretja ženska in rekla, stopivši za Viktorino Loux, ki je odhajala v veliko družinsko sobo. (Dalie.)

ška zadruga v Pragi« si usoja tolmačiti sledečo prošnjo: »Pokrajinska vlada za Slovenijo« naj blagovoli 1. ukreniti vse potrebno, da bodo mogli siromašni bolni dijaki, ki morajo na zdravljenje oz. okrevanje v domovino, priti po kar najkrajši poti v brezplačno zdravilišče in 2. ustanoviti brezplačna mesta v zdravilišču za dobo velikih počitnic za one siromašne dijake, ki so potrebni zdravljenja oz. izboljšanja svojega zdravstvenega stanja. V podkrepitev navedene prošnje navajamo sledeče: Kruta doba štirih vojnih let in omejenih življenjskih razmer, je vtisnila vsem, ki so jo preživeli pečat v obliki kalit ali one bolezni oz. jim zrahljala njihovo zdravstveno stanje. Dijakstvo, ki se je brez vsakega odpočitka povrnilo v velika mesta na svoje visoke šole, gnano od brezobzirnih krutih razmer današnjega časa v stremenje kolikor hitro mogoče končati svoje študije in se priboriti do kruha, podvojuje svoje delo in izsiljuje svoj studij. Podpiran sicer od svoje vlade, si dijaki vendar v današnjih dragih razmerah ne more ustvariti tistih življenjskih pogojev, ki jih zahteva njegovo razoroženo zdravje. Stanovanjska mizerija in današnje slabe zdravstvene razmere velikih mesta, nezadostna hrana, vedno napeto delovanje, nobeno primerno razvedrilno učinkujejo i na zdravje močnejšega razdirajoče. Doživljamo veliko tragedijo dijaškega položaja: Mlad človek gnani v delo in napredek od močne volje in resnične želje, ki ste se porodile v dolgih letih duševnega brezdolja, klone in gine pod uničujočimi posledicami zdravstveno razoroženega organizma. Med nami se množe danes sočutja vredne eksistence, žalostne za sedanjost, še bolj žalostne za bodoče delo v domovini, ki klonejo pod nervoziteto, tuberkulozo in drugimi boleznimi, katere groze zastrupiti temelje vsakega napredka. Da navedemo konkretne slučaje: V enem tednu ste legli koleginja Roginova in Jelovškova v prezgodnji grob ob koncu svojih študij. Stalno polega po praznikih bolnicah po 20 jugoslovanskih bolnih dijakov. Tovarši Vrhovec, Mesesnel in Matko so morali prekiniti svoje študije in se vrniti bolni v domovino. Pridejo počitnice, čas oddiha, okrevanja. Dijak, posebno oni, ki ima revne starše po naših mestih oziroma nima doma, in ki ga nima nikdo sprejeti, ko zapelje počitniški transport v domovino, pa de v še krutejše in pogubnejše razmere. Mora si iskati službe, najčešče čisto nepriemerne svojemu poznejšemu poklicu in uničujoče za njegov zdravstveni položaj. To naj se ponavlja? Tako naj ginejo najboljši, ki jih žene največja volja v delo in napredek? Naj li potem te izžete eksistence tvorijo stebre naši domovini? — Prosimo »Pokrajinsko vlado za Slovenijo«, da blagovoli razmotrivati navedena dejstva in ugodno rešiti našo upravičeno prošnjo. V Pragi, 5. marca 1920. Za slovensko dijaško zadrugo v Pragi: Ivo Pirc, t. č. predsednik; Srečo Petrovič, t. č. tajnik. »Slovenska dijaška zadruga v Pragi« objavlja navedeno prošnjo v razmišljanje in podpiranje onemu občinstvu, ki čuti z dijaštvom in ki se zanima za njegov položaj.

Izvoz živil v Avstrijo. Pišejo nam: Izvoz živil v Avstrijo je osrednja vlada prepovedala. Prepoved je umljiva, v kolikor se to tiče večjih množin. Ne moremo si pa misliti, zakaj naj bi vsled te odredbe trpelo naše dijaštvo, ki študira tam, ali pa privatniki, ki morajo v znanstvene in druge svrhe potovati tja. Verizništvu naj se zapre pot; svojih ljudi, ki bi tistih par kilogramov res porabili v lastno prehrano, pa vendar nikar ne šikanirajmo. Vlada naj bi v slučajih, kjer bi dotičnik res lahko dokazal neverizniški smoter svojega potovanja, naredila izjemo. Kako pridemo do tega, da bi morali kot državljani Jugoslavije stradati recimo kar cele mesece na Dunaju? Prepričani smo, da bo vlada v najkrajšem času v tej zadevi izdala svojim uradom potrebna navodila. — Isto velja za delavstvo, ki mora odhajati v Avstrijo in na Češko za delom, kakor se n. pr. godi slavninarjem.

Prošnja na ravnateljstvo državnih železnic. Izmed občinstva, ki potuje po železnici Ljubljana—Kamnik, se slišijo neprestane pritožbe o skrajno surovem obnašanju nekaterih pobalinov, ki se prav po živinsko obnašajo do sopotnikov, posebno do ženskih, najsi bodo mlade ali stare. Dolžnost kompetentnih faktorjev je, da se napravi temu konec. Železniška uprava naj odzame tem neotesancem vozne olajšave, ako jih imajo. Take surovine ne spadajo med druge ljudi in zato bi bilo najbolje, da železniška uprava pripreže zadaj k vlakom poseben živinski voz za to sodrgo.

Glavno poverjeničstvo ministrstva za agrarno reformo v Ljubljani sprejema stranke vsak teden izključno in brez izjeme le v torkih, četrkih in sobotah od 10. do 13. ure. Ob drugem času ostane urad za stranke zaprt. Vsako notranje uradno poslovanje je nemogoče, če bi moralo maloštevilno uradništvo poverjeničstva v vseh uradnih urah sprejemati stranke. Zato je omrežitev uradnih za stranke v interesu dela in točnega poslovanja poverjeničstva neobhodno potrebna.

Razstava planinskih in pokrajinskih slik se odprla za velikonočne praznike v Jakopičevem paviljonu. To pot razstavijo fotografije znani amaterji planinci gdi: Joža Kunaver, Ivan Tavčar, slikar Val. Hodnik iz Bohinja pa tudi še oljate in akvarelne slike. Razstavo priredi Slovensko planinsko društvo.

Ukraden je bil 19. t. m. ponoči črno barvan mlekarški voziček s črkama J. P., posest. Josipu Perčiču, Stanežiče pri št. Vidu nad Ljubljano. Pred nakupom se svaril!

Tat v cerkvi Ko je v ponedeljek, dne 15. t. m. jutraj zarana šel cerkvenik odpirat cerkev pri Sv. Bolfenku v Slov. gor., je čul v cerkvi nek šum in je v led tega sumil, da je nekdo v cerkvi. Hitro spet zaklene cerkev ter gre klicati župnika in še 4 druge moške. Primerno oboroženi se podajo v cerkev ter najdejo v cerkveni klopi sedeti moža z nahrbtnikom. Na vprašanje, kako in s kakim namenom je prenočil v cerkvi, se je izgovarjal, češ, da je v rednih popoldne v cerkvi zaspal in ni mogel več iz cerkve, ker je bila zaklenjena. Tada ko so mu preiskali nahrbtnik so našli v njem 83 skupaj zvitihi piščalk iz cinka, katere je tat izrgal iz tamošnjih orgel. Tata se zvezali, spravili ga začasno v klet ter poklicali orožnika, kateri ga je izročil kazenskemu sodišču v Ptuj. Škoda, katero je nevarni tat povzročil na orglah, je zelo velika, ker se orgle začasno nerabne.

Izgor. tujcev iz Začaba. Izšla je banska naredba, glasila katere morajo vse osebe, ki so se po 1. avgustu 1914 naselile v Začabu ter niso v Zagreb pristojne in se ne pečajo z zakonito dovoljeno industrijo, obrtjo ali trgovino, zapustiti mesto. Imenoma zapadejo izgonu vsi tujci, ki so bili kaznovani radi vrženja, tihotapstva in podobnih činov, kakor tudi taki, ki so živeli vli ki žive nenravno ali ki so sodelovali s stališča državnih koristi. O izgonu bo odločala posebna komisija 12 članov.

Opozoramo na oglas ljubljanskih bančnih zavodov glede zvišanja obrestne mere za hranilne vloge.

Ljubljanske novice.

Ij Slovenska dijaška zveza (S. O.) v Ljubljani vabi vsa naša društva, vse ljubitelje naše misli in vse, ki žela življenja mladosti in jasnosti k slavnostni prireditvi na praznik Oznanjenja, 25. marca ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Unions«. — Spored: A. Umetniški del. I. a) D. Bortinjanski; Večerni spev. b) Avgust Armin Leban; Lahko noč. c) M. Kogoj, Slovenska narodna; Lunica. d) Fran Gerbič; Nabral sem. e) H. Druzovič, Novogrška; Pesem mornarjev. Poje moški zbor pod vodstvom g. M. Kogoj. II. Lavrič: a) O. Župančič; Dies irae. b) O. Župančič; Naša beseda. Deklamaciji. III. a) M. Kogoj, Slovenska narodna; Marija in mlinar. b) Slovenska narodna; Srce je žalostno. c) O. Dev, Koroška narodna; Bivaži (Pomlad). d) O. Dev, Koroška narodna; Jegerle. e) O. Dev, Koroška narodna; Plavarska. Poje moški zbor pod vodstvom g. M. Kogoj. — B. IV. Predsednikov govor. Govori Lojze Čampa. V. Lepa naša domovina. Slov. potpuri. A. Gervais. Orkester S. O. VI. Dijak in občinstvo. Govori F. S. Finžgar. VII. Straž karolvi. Overtura. Orkester S. O. VIII. Telovadne skupine Dijaškega Orla v bengalični luči. IX. Chavatina Beliser. Arija: A. Bellini. Orkester S. O. X. Spomini na Trnovo. Arija: Jan Kučera. Orkester S. O. — Srečolov. Šaljiva pošta. Za buffet preskrbljeno. — Vstopnina: parter 5 K, galerija 3 K, člani S. D. Z. 1 K. Predprodaja vstopnic je v prodajalni Nove založbe, Kongresni trg in v trafikih Modic, Kopitarjeva ulica. — Čujmo pravi klic mladosti in sledimo mu!

Ij Seča S. K. S. Z. je danes ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. Snored zelo važen. Vsi zastopniki nujno vabljeni. Predsednik. (k)

Ij Seja Ljudskega odra se vrši danes ob pol 7. uri zvečer v pisarni v Ljudskem domu. Vabljeni so vsi odborniki širjega odbora, ki so bili voljeni na zadnjem občnem zboru. Stvar je nujna; posebnih vabil se ne bo razpošiljalo. (k)

Ij Koledarji Mohorjeve družbe za Ljubljano in ljubljansko okolico so došli na stolno župnijo. Poverjeniki naj takoj pošljejo po knjige. Dobe se v stolnem župnišču v pritličju. Udje stolne župnije dobe koledarje istotam takoj. Udnina je 10 K.

Ij Sprememba v vodstvu čekovnega urada. Vodstvo tukašnjega čekovnega urada je izročeno dosedanjemu nadzorniku g. Iv. Avseniku. Dosedanjemu ravnatelju, g. dr. Maričiču je poverjeno vodstvo novoustanovljenega čekovnega urada v Zagrebu.

Ij Odkod ti razlika? Na zagrebški borzi so večeraj notirali ameriški dolarji 148 do 151 kron. Ljubljanska kreditna banka je pa večeraj neki ženi plačala dolarje po 130 kron. Umestno bi bilo, da kreditna banka pojasni to veliko razliko.

Ij Gnezdo hazardistov. Šef I. oddelka detektivov g. revirni nadzornik Habe je dognal, da se v kavarni na vogalu Radec-

kega in Sv. Petra cesta močno hazardira. Čevljarski mojster Vidmar je zaigral na ferbleju 15.000 do 20.000 kron. Okrajni sodnik Avsec je obsodil zaradi ferbleja kavarvarja Ivana Stritarja na 600 kron, Josipa Pleško na 300 kron, Franca Kralja na 600 kron, Avgusta Ribiča na 400 in Ivana Baznika na 300 kron globe.

Ij Drago silvestrovanje. Milan Prepeluh se je v Silvestrovi noči pri Poljšaku na Martinovi cesti ob pol 3. jutraj vmešaval v poslovanje dveh državnih varnostnih organov, katera sta prišla delati mir v gostilno in je zabranil, da nista mogla arretirati Mlakarja. Policijo je Prepeluh ozmerjal: »Ven, smrkovci, svinje, če imate kerajžol! Deželno sodiše je po § 94. in 104. s:bekega kriminalnega zakona in po § 411 k. z. obsodilo Prepeluha v 5 mesecev zapora.

Ij Zadržano tele ukradeno je bilo mesarju Francu Dolničarju in sicer v mestni klančnici: 50 kg je tehtalo; vredno je okroglo 1000 kron.

Ij Dražnja mleka. Nadkomisar Gerzinič je obsodil Florjančič Terzijo iz Drevlj na 500 K globe in 1 teden zapora in zapad 5 litrov mleka, katerega je prodajala po 4 K 60 v liter, dasi znaša maksimalna cena 3 K 60 v liter.

Iz Ljubljano. Na poti od Krekovega trga do Zelene jame je izgubila delavska žena denarnico z manjšo svoto denarja (okrog 70 kron.) Ker je prizadeta uboga delavka, mati sedmerih otrok, prosimo, da najditelj izroči najdeno denarnico v našem uredništvu.

Najnovejša poročila.

SPLOŠNA DEMOBILIZACIJA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)
Beligrad, 23. marca. Sinoči je bil podpisan ukaz o splošni demobilizaciji. S tem je sedanja vlada storila to, kar je prejšnja le obetala a ne izvršila.

POGAJANJA ZA KONCENTRACIJO RAZBITA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)
Beligrad, 23. marca. Kakor se ču'e, so se pogajanja med parlamentarno zajednico in demokrati razbila. V parlamentarnih krogih se govori, da dr. Smoldaka vladi ne bo dal kvoruma.

SEJA MINISTRskega SVETA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)
Beligrad, 23. marca. Ministrski svet je imel sejo, v kateri se je raspravljalo o vprašanju našega zunanjega položaja. Ker je ministrski svet preobložen s posli zunanje politike, ni prišlo na vrsto vprašanje notranje politike.

PASIČ IN TRUMBIČ POKLICANA V BELIGRAD.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)
Beligrad, 23. marca. Naša delegata na mirovni konferenci Pašič in dr. Trumbič sta pozvana v Beligrad. Prihod delegatov je v zvezi le z vprašanji notranje politike.

TUDI V ITALIJI IN ROMUNIJI SPLOŠNA DEMOBILIZACIJA.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)
Beligrad, 23. marca. Iz Rima se poroča, da je tam odredjena splošna demobilizacija vojske. Tudi Romunija je odredila splošno demobilizacijo 20. t. m.

LJUDSKA STRANKA NA HRVATSKEM ZMAGUJE.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)
Slavonski Brod, 23. marca. Pri občinskih volitvah v Bradavih je izvoljenih vseh 12 kandidatov ljudske stranke.

Požega, 23. marca. Pri občinskih volitvah v Požeških Mihaljevcih, v Kutjevu, v Ruševu, Stražemanu in Kaptolu je zmagala ljudska stranka. V vseh teh krajih je dobila absolutno večino. V Račinovcih je dobila ljudska stranka vseh 8 odbornikov.

PO OBČINSKIH VOLITVAH V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenec«.)
Zagreb, 23. marca. Tukašnje časopisje razpravlja o novem mestnem zastopstvu in o vprašanju volitve novega župana. Povdarja se, da je nemogoče sodelovanje vseh meščanskih strank, ker so v zastopstvu tudi 3 frankovci in Radič, s katerimi meščanske stranke ne morejo sodelovati radi njihovega razmerja napram narodnemu edinstvu. Na drugi strani se pa iz pisave »Rječi SHS« vidi, da so demokratski pripravljeni sodelovati s komunisti. Govori se, da nameravajo demokrati sestaviti s komunisti blok, iz katerega bi bil izvoljen župan. V tem slučaju bi prišla v poštev komunista dr. Radošević ali Delič.

BORZNA POROČILA.

LDU Zagreb, 23. marca. Današnji tečaj zagrebške borze. Devize: Berlin 220 do 223, Praga 205 do 210, Dunaj 65 do 68. Valute: dolarji 14800 do 15100, avstrijske krone 64 do 66, levi 200, carski rublji 200 do 210, čehoslovaške krone 200, francoski franki 1220, napoleonidori 600 do 615, nemške marke 234 do 238, leji 230 do 250, italijanske lire 880 do 930

POLOŽAJ V NEMCIJI.

LDU Dunaj, 22. marca. (ČTU) Dunajski listi poročajo po zasebnih vesteh, da je položaj na Nemskem neizpremenjen. Ebert je odredil, da brez njegovega dovoljenja ne smejo nikogar ustreliti po prekem sodu. Upor v ruhrskem okrožju narašča. Varsstvena straža v Essenu je izgubila 700 mož. Ruhrsko okrožje nameravajo obkoliti s četami državne brambe in izvesti koncentriran napad. V Vogtland je vdrl takoimenovani predsednik Vogtlanda, komunist Hoelz. — V Berlinu zahtevajo neodvisni sestavo delavske vlade. — Ludendorff je pri zaslisanju izjavil, da ni pristaš Kappov, marveč da je sodeloval samo v zmislu Hindenburgovih posredovalnih predlogov.

VELIK POTRES NA KAVKAZU.

Odesa, 22. marca. Iz Tiflisa se poroča, da je bil v georgijski guberniji velik potres, ki je razrušil mesto Gori in mnogo sosednih pokrajin. Mrtvih je nad 10.000 ljudi.

Prosveta.

pr Vaja orkestralnega društva »Glasbene Matice« se vrši v četrtek 25. t. m. v dvorani filharmonične družbe točno ob 10. uri dopoldne. Študira se za koncert, Prosim polnoštevilno. (k)

pr Bratec in sestra na Ljudskem odru. V četrtek, na praznik, ob 3. uri popoldne se vrši na Ljudskem odru ponovitev predstave »Bratec in sestra«. Ta lepa igra se bo ta dan ponovila zadnjikrat to sezono. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trafikih gospe Modiceve v Kopitarjevi ulici in v prodajalni Nove založbe na Kongresnem trgu. Vstopnice, ki so bile kupljene za zadnjič napovedano predstavo, ki se ni vršila, veljajo za ta dan.

pr Mrak. V nedeljo ob osmi uri zvečer se uprizori znova Peter Petrovičeva drama »Mrak«. Opozorjamo na to lepo predstvo že danes. V drami gostuje g. Milan Skrbinek v vlogi Ilija Vujina.

pr Društvo slovenskih leposlovcev s sedežem v Ljubljani se je ustanovilo, čigar področje se razteza na vso Slovenijo. Namen društva je, da varuje in pospešuje gospodarske, socialne in kulturne interese svojih članov in s temi pomaga izboljševati njih življenjske razmere; da goji med njimi stanovsko vzajemnost ter jim obenem v potrebi nudi gmotno in moralno pomoč. Društvo je samo stanovsko in združuje vse slovenske leposlovce brez razlike političnih naziranj. — Pravila utegejno biti oblastveno odobrena že v najkrajšem času in tako bo mogoče takoj po Veliki noči sklicati prvi občni zbor. Leposlovne pisatelje, ki ne prebivajo v Ljubljani, že sedaj opozorjamo na to večevalno organizacijo, da lahko še pred prvim občnim zborom pristopijo k društvu. Prijava sprejema g. Milan Pušelj, tajnik Matice Slovenske v Ljubljani.

Cerkveni vestnik.

c Križevniška moška Marijina družba ima jutri na praznik Marijinega Oznanenja običajni družbeni praznik. Zjutraj ob 6. uri sv. maša s skupnim sv. obhajilom, zvečer ob 6. uri pa slovesen shod.

Orlovski vestnik.

Orliški praznik. V četrtek, dne 25. marca praznujejo vsi orliški krožki v Ljubljani svoj orliški praznik. Ob tej priliki bo na Rožniku ob 7. uri sv. maša in skupno sv. obhajilo. V slučaju slabega vremena — dež — bo sv. maša ob tričetrt na 8. v Marijanišči (Poljska cesta 30). Sestre, poagitirajte, da pridete gotovo vse, da pokazete svojo zavednost. (k)

Tečaj za vaditelje in tekmovalce se vrši od 25. do 28. marca v Ljubljani in sicer a) od 25. do 26. marca tečaj za tekmovalce brez orodja, t. j. redovne vaje, proste vaje, skok, metanje krogle; b) od 27. do 28. marca tečaj za tekmovalce na orodju, t. j. za prvenstvo, za nižje in višje oddelke. Udeležbo javite takoj, da lahko preskrbimo prenočišča. Tečaj je izredne važnosti za I. slovenski orlovski tabor v Mariboru. — Knjižica Tekmovalne vaje je izšla.

Gospodarstvo.

E. H.

Premog v Sloveniji.

(Dalje.)

Popolnoma detajlirano po glavnih skupinah konzumentov se nudi statistiku take slike o porabi premoga:
1. Srbija: železniška direkcija Beograd je prejela v požameznih mesecih leta 1919 sledeče množine: januar 4739 ton, februar 41856 ton, marec 17837 ton, april 10615 ton, maj 58349 ton, junij 54156 ton, julij 58904 ton, avgust 62405 ton, september 77551 ton, oktober 89325 ton, november 48440 ton, december 52202 ton, skupaj 57.6375 ton.
Srbiji poslani premog je bil samo trbovelske proveniencie; ker je znašala pro-

dukcija v Trbovljah v letu 1919 380.791 ton, oddali smo za Srbijo tedaj 15,2% vsega v Trbovljah produciranelega premoga.

2. Hrvatska: a) direkcija hrv. državnih železnic Zagreb: januar 8140'0 ton, februar 6440'2 ton, marec 5820'0 ton, april 5209'3 ton, maj 6488'1 ton, junij 12.374'9 ton, julij 13.966'8 ton, avgust 14.557'9 ton, september 14.536'8 ton, oktober 13.753'7 ton, novemb. 10.775'6 ton, decemb. 11.287'3 ton, skupaj 123.350'6 ton.

Ta železnicam namenjeni premož je bil oddan izključno le iz trboveljskih rudnikov Hrastnik, Trbovlje, Zagorje; ker je znašala produkcija v teh 3 rudnikih leta 1919, 705.587'6 ton, so prejele tedaj hrvatske drž. železnice 17,5% od celotne produkcije trboveljskega premoga, od splošne produkcije pa 12,7%.

b) Na naslov kr. zemaljske vlade Zagreb za hrv. industrijo in druge potrebe: januar 8141'7 ton, februar 6442'0 ton, marec 6960'15 ton, april 7752'0 ton, maj 11.591'35 ton, junij 9531'9 ton, julij 10.577'9 ton, avgust 11.259' ton, september 9160'9 ton, oktober 3589'8 ton, november 8139'7 ton, december 7091'2 ton, skupaj 105.245'3 ton.

Od te množine je bilo 81.306'3 ton poslanih iz rudnikov Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, od ostalih 23.939'0 ton nekaj malega iz Kočevja, drugo iz Krmelja, Mirne in Hrastovca. Potemtakem je prejela hrvatska industrija 11,5% celotne trboveljske produkcije, vsega skupaj pa 10,8% produkcije vseh rudnikov.

V splošnem je tedaj Hrvatska prejela 29%, to je skoro tretjino cele produkcije trboveljskih rudnikov ali 23,5%, to je četrtno splošnega pridelka vseh rudnikov Slovenije!

K številkam za meseca januar april pod a) in b) je pripomniti, da se je do meseca majnika pr. l. pošiljal tudi premož za hrv. drž. železnice na naslov zemaljske vlade Zagreb; vsled vednih pritožb direkcije hrv. drž. železnic, da prejemajo od zemal-

ske vlade premalo premoga, so se pošiljavale od majnika dalje po prejemnikih natančno ločile; koliko so v mesecih januar-april prejele hrv. drž. železnice, je tukaj neznan; ločitev v navedenih številkah se je izvedla tako, da je polovica od faktično poslanih množine pripisana železnici, polovica pa zemaljski vladi, n. pr. meseca januarja je bilo faktično poslano na Hrvatsko 16.481'7 ton; od teh je v tukajšnjih izvajanjih pripisano 8140 ton železnici, 8141'7 ton pa hrvatski industriji. Za meseca januar-april je skupna svota pod a) in b) pravilna, ker faktično se je toliko odposlalo; kdo je pa prejel ta premož in koliko, je velika zagotetka, ker tedaj je hodil ta premož čudna pota po Hrvatskem. Od majnika naprej so pa podatki točni in je bila na oba naslova direktno poslana navedena množina.

3. Državne železnice v Sloveniji so prejele leta 1919 nastopne množine premoga: januar 11.901'9 ton, februar 6339'1 ton, marec 8025'6 ton, april 7379'9 ton, maj 10.356'1 ton, junij 7722'2 ton, julij 9331'7 ton, avgust 9541'6 ton, september 4560'1 ton, oktober 4338'5 ton, november 3286'4 ton, december 7908'5 ton, skupaj 90.691'6 ton.

Od te množine izvira 47.309'9 ton iz trboveljskih rudnikov, ostanek 43.300'7 ton v pretežni večini iz Kočevja, malenkost iz Velenja.

Državne železnice v Sloveniji so torej prejele od produkcije trboveljskih rudnikov 67,1%, od celotne produkcije vseh rudnikov pa 9,3%.

4. Južna železnica. Za proge v Sloveniji ter za progo Brežice-Zagreb-Sisak je prejela južna železnica l. 1919 nastopne množine premoga: januar 17.421'2 ton, februar 18.305'9 ton, marec 18.272'1 ton, april 18.492'65 ton, maj 19.423'9 ton, junij 19.275'9 ton, julij 16.831'1 ton, avgust 19.720'2 ton, september 18.215'9 ton, oktober 16.748'0 ton, november 17.807'0 ton, december 18.772'8 ton, skupaj 219.286'65 ton.

Skoraj cela tukaj podana množina iz-

haja iz trboveljskih rudnikov; le malenkost 9120'1 ton, to je 4,2%, je bila kočevske provenijence. Vsled tega je konzumirala južna železnica 29,8% celotne produkcije trboveljskih rudnikov, to je skoraj tretjino vsega pridelka iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja. Na celotno produkcijo vseh rudnikov prenešeno, je porabila južna železnica 22,5%, to je skoraj četrtno vsega v Sloveniji pridelanega premoga.

Iz podatkov posameznih mesecev je razvidno, da je prejemala južna železnica vsak mesec čez 18.000 ton; nekoliko slabši sta bila le meseca julij in oktober pr. l. Iz navedenih števil je dalje razvidno, da je med vsemi železnicami ravno južna železnica prejemala največ in najrednejše premož. Pripomniti se mora, da je za južno železnico določenih po sklepu centralne vlade le 360 ton dnevno, kar bi pomenilo pri okroglo 300 delavnih dneh v letu 108.000 ton; prejela je pa še enkrat toliko in to najboljšega premoga. S tem je ovržena trditev, da je le pomanjkanje premoga v Sloveniji vzrok slabemu prometu; o pravem pomanjkanju premoga južna železnica pač tožiti ne more; tedaj boleha prometna sfinga še na kaki drugi bolezni. kakor samo na posledicah slabe prehrane s premožem... (Dalje.)

g Trgovske zveze z Marokom. Trdke, ki se zanimajo za izvoz svojih izdelkov v Maroko, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani naslov neke trdke v Casanlanci, ki se zanima za uvoz naših predmetov v Maroko.

g Trgovska razstava v Bruslju. Prospekt te razstave je interesantom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Aprovizacija.

a Prodaja cenejši moke za člane mestne aprovizacije. Na rumena izkaznice za cenejšo prehrano dobe člani mestne apro-

vizacije cenejšo moko v vojni prodajalni, Poljanska cesta št. 15 (druga vrata v Kranjčevi hiši). Vsaka oseba dobi začasno tri kg bele moke za pecivo št. 0. Kilogram moke stane 7 K 50 vin. Kdor dobi več kakor 6 kg moke, mora prinesiti vrečo s seboj. Papirnate vrečice se zaračunajo. Moka se deli po sledečem redu: V petek dne 26. marca na štev. 1 do 60 od 9. do 9. ure dopoldne, na štev. 60 do 120 od 9. do 10. ure, na štev. 120 do 180 od 10. do 11. ure, na štev. 180 do 240 od 11. do 12. ure dopoldne, na štev. 240 do 300 od 2. do 3. ure, na štev. 300 do 360 od 3. do 4. ure, na štev. 360 do 420 od 4. do 5. ure, na štev. 420 do 480 od 5. do 6. ure popoldne. V soboto dne 27. marca na štev. 480 do 550 od 8. do 9. ure, na štev. 550 do 620 od 9. do 10. ure, na štev. 620 do 690 od 10. do 11. ure, na štev. 690 do 760 od 11. do 12. ure dopoldne, na štev. 760 do 830 od 2. do 3. ure, na štev. 830 do 900 od 3. do 4. ure, na štev. 900 do 970 od 4. do 5. ure, na štev. 970 do 1040 od 5. do 6. ure popoldne. V ponedeljek dne 29. marca na štev. 1040 do 1130 od 8. do 9. ure, na štev. 1130 do 1220 od 9. do 10. ure, na štev. 1220 do 1310 od 10. do 11. ure, na štev. 1310 do 1400 od 11. do 12. ure dopoldne, na štev. 1400 do 1490 od 2. do 3. ure, na štev. 1490 do 1580 od 3. do 4. ure, na štev. 1580 do 1670 od 4. do 5. ure, na štev. 1670 do 1760 od 5. do 6. ure popoldne.

a Vojna trgovina v Gosposki ulici bo v sredo 24. marca radi selitve cel dan zaprta. Od petka naprej posluje vojna trgovina na Poljanski cesti št. 15 (Kranjčeva hiša).

Izgubila se je zlata verižica z zlatim obeskom (štirioglati medaljon), drag spomin, od Starega trga po Mestnem trgu čez Frančiškanski most, po Prešernovi ulici, mimo hotela »Slon«, po Aleksandrovi cesti, skozi drevored proti Šiški, mimo državnega kolodvora do Žibertove ulice. Pošten najditelj je uljudno naprošen, da jo proti dobri nagradi vrne na Starem trgu 6, pritličje.

Mizarskega vajenca najraje z dežele sprejemem takoj! Mizarski mojster, Poljanska cesta 19.

Invalid trgovski pomočnik išče kakše primerne vsakovrstne lahke služebe v mestu ali na deželi. Pisati: E. Krusič, Jesenice št. 98, Gorenjsko.

Preklic.

Preklicujem besede, katere sem govoril, da je bil Feliks Robava iz Kotredeža radi tatvine kaznovan na 17 mesecev; pač pa je bil 3 tedne res kaznovan.

Kotredež, 21. marca 1920.

Forte Karol posestnik.

Kot **blagajničarka** ali **prodajalka** želi vstopiti v teh poslih izvoznega gospodičina. Cenjene ponudbe na anončni zavod Drago Besel au, Ljubljana, Gankarjevo nabrežje 5.

Ciprese 1 do 3 m visoke se v večji množini oddajo. Natančneje poizvedbe v upr. Slovencev pod št. 1118.

Sobarca vajena opravljati hotelske sobe, se išče za takojšnji nastop. Ponudbe hotelu Triglav, Sevnica ob Savi.

Prispevašje za sklad V. L. S.

Išče se priden, pošten

hlapec

pri manufakturni trgovini. Oženjen, imajo prednost. Ljubljana.

RAZNAŠALKE

se sprejmejo!

Oglje I^a bukovo

je došlo in se doblva v vsaki množini. Srebotnjak, Kolodvorska ulica štev. 31.

Čebulček, grahore in grah

se dobi najceneje in najbolje v trgovini s semeni

SEVER & Komp., Ljubljana Wolfova ulica štev. 12.

Prodajam

vse vrste žganja, pristno staro vino, vse specijsko in kolonijano blago na debelo po najnižjih cenah.

Kupim

v vsaki množini **brinjevo olje** in brinjev cvet.

M. Rant, trgovina, Kranj.

Išče se

gozdar

s predpisanim nižjim državnim izpitom in **gozdna luva** v takojšnjem dvojezičnem vstopu u. Posudbe na upravo tega lista pod št. 1155.

KOLESA

rabljena kupeje **J. GOREC LJUBLJANA, A. Gosposvetska** cesta št. 14.

Zahvala.

Vsem, ki so v težki bolezni in ob smrti naše nad vse ljubljene, nepozabne sestre, tete, svakinje, gospodične

Julijane Premkove

z nami čutili in jo spremlili k večnemu počitku, vsem darovalcem vencev, čast, očetom frančiškonom, posebej še dvornemu svetn. g. dr. F. Zupancu, za požrtvovalno zdravnisko pomoč, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Zalujoči rodbini: **Premk-Nabernik.**

Telefonski aparat je naprodaj. Naslov pove uprava lista pod št. 1184.

Blode (krlje)

deske, trame, kostanjev les, gozdove in oglje iz mehkega in trdega lesa kupi po najvišji ceni vsako množino družba **Impex v Ljubljani, Krekov trg 10.**

Kmetje, pozor!

Nekatere gospodinje imajo slab in razkojan tlak po peč, pa bo kmalu treba peči koto. Gospodar naj posreži za popravo ker se dobi pečna opeka ali faštrovec. Tuintam kajpa skozi srebro dež. **Strešna opeka** se tudi dobi kdor takoj ponjo pobiti. Za kotle, štedilnike in nove peči, se dobi tudi z dna opeka. Ta opeka se izeluje iz na fine šega gorenjskega ila. Opekarna obstoi ravno 30 let. Posetnik ali podjetnik, ki prvič kupejo opeko, ima še večje zaupanje. Kdor pa po streš opeko takoj ne pride, naj mi piše dopisnicu in prejme odgovor, kedaj jo privednjt dobi.

JOZEF LOGAR,

Ledenice pr Goridrah, p. Kranj, Gorenjsko.

Sprejme se s 1. aprilom **zanesljiv**

pisarniško moč.

Hrana v hiši. — Lastnoročno pisane ponudbe z navedeno plače je poslati najkasneje do nedelje 28. t. m. na

M. Dolničar,

restavrater na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Spre me se v službo za čas od 1. aprila do 1. oktobra 1920 **zanesljiv**

nočni čuvaj (invalid)

ki bi imel čuvati zelenjadni vrt na posestvu v ljubljanski okolici. Hrana in stanovanje v hiši. — Pismene ponudbe z navedbo plače je poslati na **M. Dolničar,** restavrater na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Novost! - - Novost!

„ALOL“

edno sredstvo za ohranjenje in zboljšanje podplatov, poveča njih trpežnost za 100% t. j. z malo stekli, za 7 K prihranite par podplatov. Zastopnik išče mo. Razpošilja kemik **FR. CENČIČ** in dr. Mejstrana.

Krasna oljnata slika

Panorama mesta Ljubljane, se celo prodaja radi odpotovanja — Dopisi pod K 6000 na Grava, Graz, Stempfergasse 8.

Električne žarnice

nerabljive, tudi ubite vseh vrst se kupi. Ponudbe s ceno in številom na **vratarja hotela „Union“, Ljubljana.**

Banke v Sloveniji

uljudno naznanjajo svojim cenjenim strankam, da povišujejo pri vseh svojih poslovalnicah v območju Slovenije obrestno mero vlog na hranilne knjižice od 3%

na **3 1/2%** počenši s 1. aprilom t. l.

Češka industrijalna banka, podružnica v Ljubljani; Kranjska deželna banka v Ljubljani; Jadranska banka v Ljubljani; Kreditni zavod za trgovino in obrt, podružnica v Ljubljani; Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani; Mariborska eskomptna banka v Mariboru; Slovenska eskomptna banka v Ljubljani; Splošna prometna banka, podružnica v Ljubljani.